

Максим Рильський.

**Вміння поета бачити красу природи і створювати прекрасне засобами поетичної мови.
“Дощ”. Єдність людини і природи. “Осінь - маляр із палітрою пишною...”**

Природа і її краса повсякчасно супроводить літературу і мистецтво, протягом багатьох століть становлять незмінну і дуже важливу складову частину поезії, живопису, музики.

Максим Рильський

Зліва направо: Богдан Тадейович Рильський (брат поета), Тадей Розеславович Рильський (батько поета), маленький Максим, Меланія Федорівна Рильська (мати поета), Іван Тадейович Рильський (брат поета) і лікар Я. В. Юркевич (друг родини Рильських). 1900 рік.

Максим Тадейович Рильський народився 19 березня 1895 року в Києві. Його батько, Тадей Розеславович Рильський, був етнографом та культурологом, який хоч і походив зі шляхетської польської родини, щиро захоплювався українськими звичаями та фольклором. Мати Максима Рильського, Меланія Федорівна, була напрочуд талановитою та співочою дівчиною із села Романівки, що на Київщині, у яке переїхала сім'я після народження Максима

Мати – Меланія Федорівна

Батько – Тадей Розеславович

Будинок Рильських у селі Романівка

Друзі родини Рильських

Від своїх батьків та оточення, у якому виріс Максим Рильський (сім'я Рильських товаришувала із сім'ями Лисенків, Старицьких, Косачів, Ревуцьких), він увібрав у душу найкращі риси. Його дитинство минало серед книжок, музики, мистецтва, з одного боку, і романівських краєвидів та сільського оточення — з другого. Змалку, відчуваючи тепло рідної землі і радість спілкування з видатними представниками київської інтелігенції, він ще дитиною почував у собі потяг до поетичного слова.

Річка Унава. Село Романівка

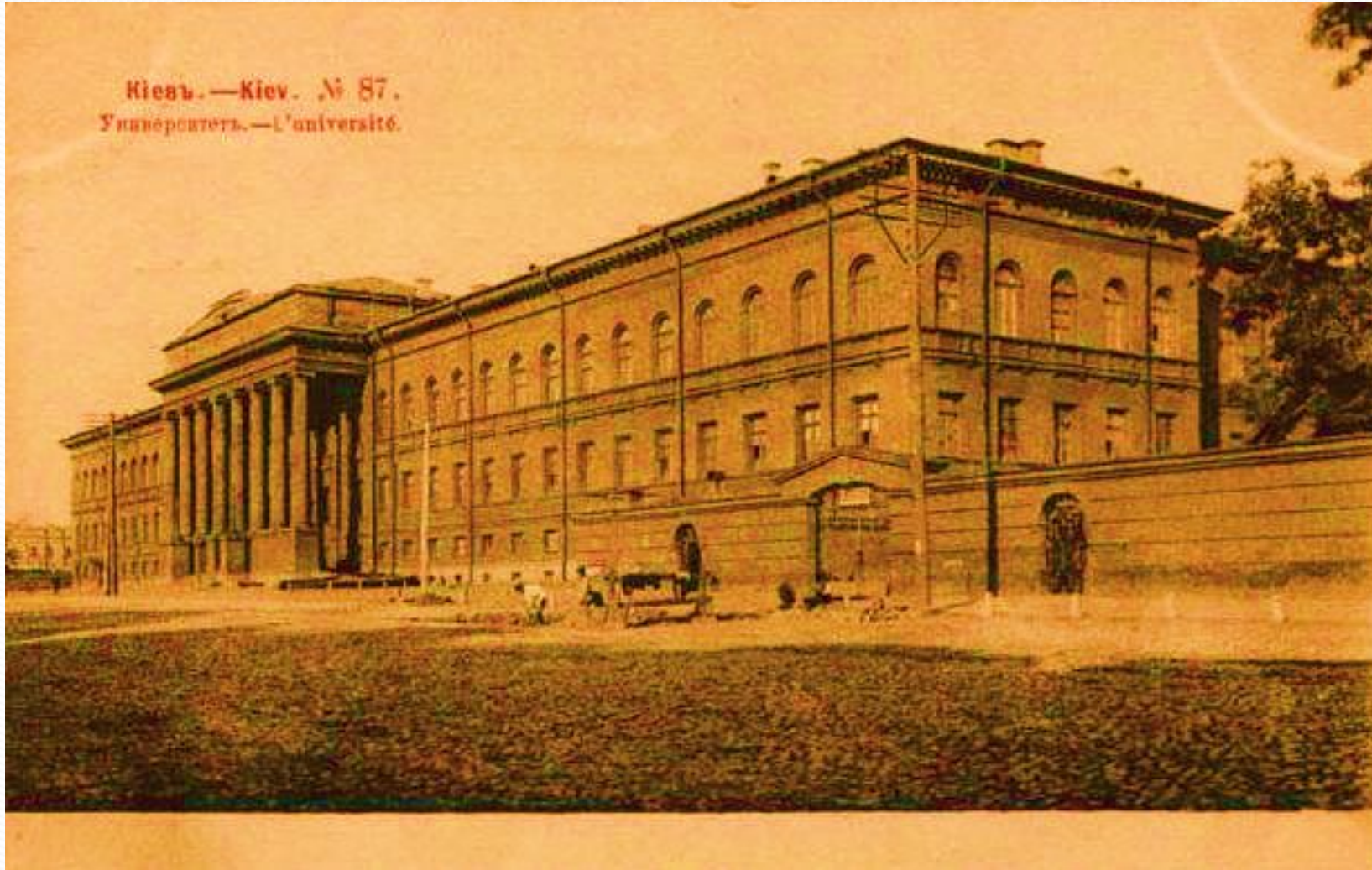

Будинок, у якому знаходилась приватна гімназія Володимира Науменка, у якій Максим Рильський навчався з 1906 по 1915 рік

1910 року, коли Рильський ще здобуває освіту у приватній гімназії Володимира Науменка, виходить дебютна збірка юного поета «На білих островах», яка засвідчила прихід у літературу майстра поетичного слова, адже на той момент письменнику було лише 15 років.

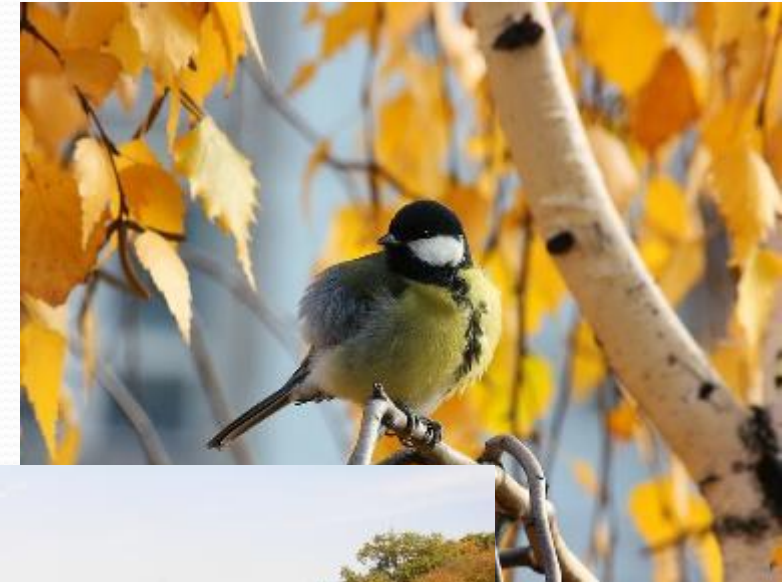

Після закінчення гімназії Рильський продовжує навчання на медичному факультеті Київського університету Св. Володимира, а потім на історико-філологічному факультеті Народного університету в Києві, заснованому за гетьмана Павла Скоропадського, але революція, громадянська війна змусять його перервати освіту.

З 1919 до 1929 року Рильський вчителював у селі, зокрема й у Романівці, а потім у київській залізничній школі, викладав у Київському університеті та в Українському інституті лінгвістичної освіти.

Будинок Максима Рильського знаходився неподалік Голосіївського парку, надихаючись красою природи якого, він так любив писати. До речі, одна зі збірок автора має назву «Голосіївська осінь» і присвячена цій місцині. Зараз у Голосіївському парку встановлено пам'ятник митцю.

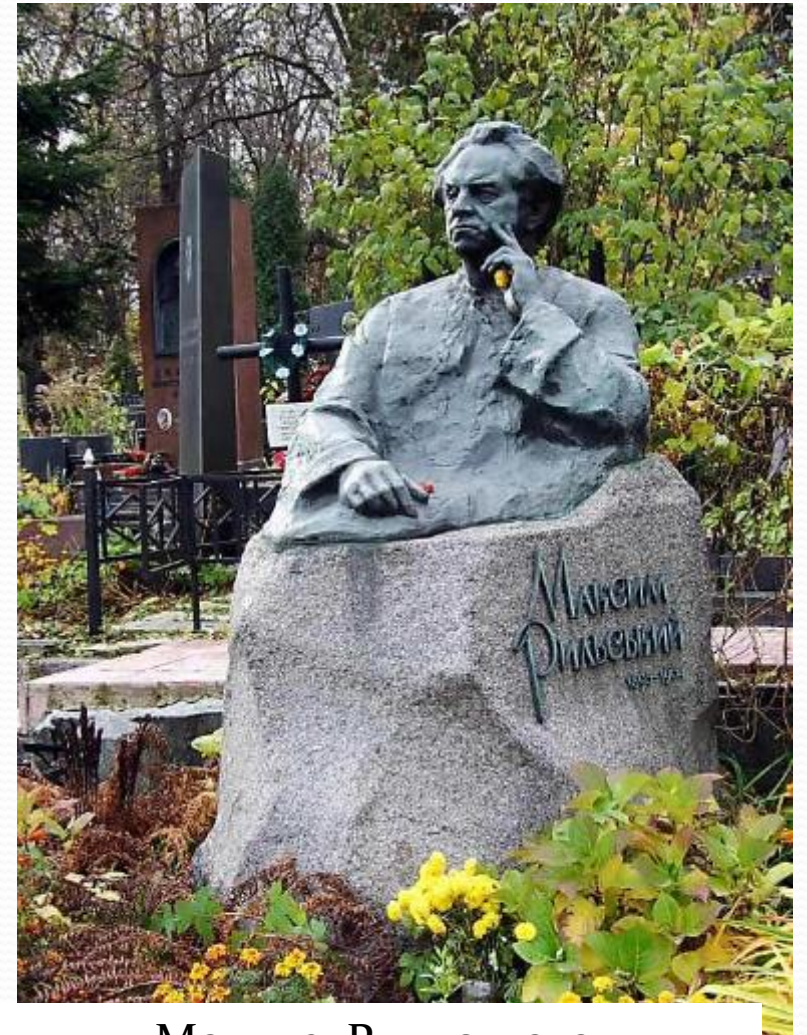
Пам'ятник Рильському біля входу в Голосіївський парк

Помер Максим Рильський після тяжкої хвороби 24 липня 1964р. Похований на Байковому кладовищі.

У 1965 році на честь Максима Рильського було названо вулицю в Києві, на якій він жив і працював, а його будинок наразі є літературно-меморіальним музеєм.

Літературно-меморіальний музей Максима Рильського

Могила Рильського
на Байковому кладовищі

Дощ

*Благодатний, довгожданий,
Дивним сяйвом осіяний,
Золотий вечірній гість
Впав бадьоро, свіжо, дзвінко
На закурені будинки
Зголоднілих передмість.
Відкривай гарячі груди,
Мати земле! Дощ остудить,
Оживить і запліднить,—
І пшеницею й ячменем
Буйним повіом зеленим
Білі села звеселить.*

Алітерація – зумисне надмірне повторення однакових приголосних звуків з метою створення звукового образу зображуваного або посилення інтонаційної виразності мови.

Благодатний, **довго**жданий,
Дивним сяйвом осіяний,
Золотий вечірній гість
Впав бад**д**оро, сві**ж**о, **дз**вінко...

Аналіз поезії:

Тема: оспівування краси природи.

Ідея: возвеличення чарівності дощу.

Основна думка: захопленість рідною природою, її величним та дивовижним світом, райдужними кольорами.

Жанр: пейзажна лірика.

Художні засоби

Епітети: «благодатний», «довгожданий», «сяйвом осіяний», «золотий вечірній гість», «закурені будинки», «зголоднілих передмість», «гарячі груди», «буйним повівом», «повівом зеленим», «білі села».

Метафори: «впав бадьоро», «відкривай груди», «дощ остудить», «дощ оживить і запліднить», «дощ звеселить».

Порівняння: «дощ-гість».

*Немає нічого більш впорядкованого,
ніж природа. Творіння природи
досконаліше творінь мистецтва.*

Цицерон

*Осінь-маляр із палітрою пишною
тихо в небі кружляє,
осипає красою розкішною.*

*Там розсипа вона роси сріблисті,
Там тумани розливає,
Ліс одягає у шати барвисті.*

*Ліс обливає кольорами дивними,
Ніжно сміється до вітру,
Грає цілунками з ним
переливними.*

*Фарби рожеві, золотисті, червоні,
Срібно-блакитне повітря...
Ніжні осінні пісні тиходзвонні!*

Аналіз поезії:

Тема: милування рідним краєм, осінню.

Ідея: зображення яскравих фарб природи; возвеличення осені та її краси.

Основна думка: зобразити мальовничо-пейзажні фони осінньої природи.

Жанр: пейзажна лірика.

Художні засоби

Епітети: «палітрою пишною», «красою розкішною», «роси сріблисті», «кольорами дивними», «цілунками переливними», «фарби рожеві, золотисті, червоні», «срібно-блакитне повітря», «ніжні осінні пісні тиходзвонні».

Метафори: «тихо ... кружляє», «осипає красою», «розсипа роси», «тумани розливає», «ліс обливає».

Персоніфікації: «ніжно сміється до вітру», «ліс одягає», «грає цілунками з ним переливними».

*Люби природу не як **символ**
Душі своєї,
Люби природу не для себе,
Люби для неї.
Вона — не тільки тема вірша
Або картини,—
В ній є висоти незміримі
Й святі глибини.
У неї є душа могутча,
Порив є в неї,
Що більший над усі пориви
Душі твоєї.
Вона — це мати. Будь же
сином,
А не **естетом**,
І станеш ти не папіряним,—
Живим поетом!*

***Символ** – це умовне позначення якого-небудь предмета, поняття або явища; художній образ, що умовно відтворює усталену думку, ідею, почуття.*

***Естет** – прихильник відірваного від життя «чистого мистецтва», естетизму; прихильник усього прекрасного, витонченого.*

*Люби природу не як символ
Душі своєї,
Люби природу не для себе,
Люби для неї.
Вона — не тільки тема вірша
Або картини,—
В ній є висоти незміримі
Й святі глибини.
У неї є душа могутча,
Порив є в неї,
Що більший над усі пориви
Душі твоєї.
Вона — це мати. Будь же
сином,
А не естетом,
І станеш ти не папіряним,—
Живим поетом!*

Анафора – єдинопочаток, одна зі стилістичних фігур, що полягає у повторенні на початку віршових рядків, строф або речень однакових чи співзвучних слів, синтаксичних конструкцій.

Аналіз поезії:

Тема: роздуми автора над ставленням до природи та призначенням митця.

Ідея: уславлення любові до природи, вміння пізнати її висоти та зберегти скарби.

Основна думка: Природа — «це мати. Будь же сином, А не естетом...».

Жанр: пейзажна лірика.

Художні засоби

Епітети: «душі своєї», «висоти незміримі», «святі глибини», «душа могутча», «усі пориви», «душі твоєї», «живим поетом».

Порівняння: «природа не як символ».

Природа-мати

життя

здоров'я

краса

турбота

Домашнє завдання:

*Вивчити напам'ять поезію М. Рильського
(на вибір)*

